

Valitsemaanne numeroon ei juuri nyt saada yhteyttä

ENSIMMÄINEN LUKU JOSSA OLLAAN SUVESSA

Sinä kesänä tulvi ja pahasti. Anna katsoi kaikki elokuisen aamun uutiset. Jokaisessa lähetyksessä sama nainen kahlas veden valtaamassa kodissaan Oravaisissa. Nainen kauhoi vettä tyynenä, etsi käyttökelpoisia tavaroita ja vastaili toimittajan kysymyksiin. Naisen oli pakko olla sokissa tai jotenkin tiloissaan.

Nuppu leikki mökin lattialla ja rakasti koiraa rajusti. Ne olivat yhdessä kasvaneet. Siksi Anna luotti Nasu-koiraansa lähes sokeasti, vaikka oli joskus lukenut jostain naistenlehdessä eläinten kouluttajan kommentin, ettei koiraa saisi koskaan jättää valvomatta pienen lapsen seuraksi. Lemmikit ja lapset olivat molemmat käytökseltään arvaamattomia. Villieläimeen oli sen sijaan koodattu toimintaohjeet, jotka tekisivät siitä luotettavan. Tällä kesyllä oli onneksi lehmän hermot, mutta nyt se loi pitkän ja anelevan vehnäterrierin katseensa Annaan.

Anna ei saanut Oravaisten naista mielestään ja tunsii outoa hätää ventovieraan tilanteesta. Omassa aamussa kaikki oli hyvin. Tupakeittiössä ei tulvinut, ja mummon

vanha räsymatto oli märkä vain koiran juomakupin ympäristöstä. Annalla oli kaikki tärkeimmät lähellä ja tallessa: lapsi, koira ja oma äiti. Kaikki muut paitsi Make.

Mökin hirsiseinät olivat suojanneet asujiaan jo toistasataa vuotta. Tähän sukuun talo oli tullut vasta äidin ja isän ostamana. Seinälautojen pintaan oli vedelty punamultaa useamman kerran. Viimeiseksi jäi isän tempaus joskus viisitoista vuotta sitten. Hän oli lahjonut vastentahtoisen Peten apumieheksi. Annan rahanahne veli keikkui tikkaila ja maalasi ylimmät laudat. Säästi kai jo silloin johonkin lentolippuun. Äkkilähtöön sinne, missä pojat saivat suudella toisiaan rauhassa.

– Nanu! Nanu! Nuppu kiljui ja suukotti väkisin märkää kirsua.

Anna armahti koiran pihalle vahtimaan äitiä, joka oli mennyt lämmittämään saunan padassa tiskivettä. Äiti oli päälle kuusikymppiseksi hyvässä kuosissa, sutjakka vartalo, hiukan hauista ja sisua pienen kylän verran. Jaksoi vielä kevyesti vedenkannot ja saunanlämmitykset.

Isän kuoleman jälkeen halot oli ostettu valmiiksi hakattuina ja vessan tyhjennyksestä vedettiin pitkää tikkua. Mökin kannalta äiti oli turhaan iloinnut Annan ja Maken pariutumisesta. Make oli tehnyt muutaman viikonlopun visiitin jälkeen selväksi, ettei viihtynyt maisemassa, ja käytti energiansa mieluummin muuhun kuin anopiksi osuneen leskirouvan miellyttämiseen.

Mökki oli peräkammarin päädystä vinossa ja selvästi vajonnut kivijalastaan saviseen maahan. Isän kuoleman

jälkeen kukaan ei uskaltanut puhua kuntokartoituksesta. Kukaan ei halunnut tietää, oliko talokin sairas. Anna ajatteli, että joskus on parempi olla tietämättä ja ottaa vastaan mitä tulee.

Anna vilkaisi puhelinta, vaikka tiesi sen turhaksi. Sinne ei sitten soitella, eikä sieltä soiteta, Make oli alleviivannut jäähyväisiksi lähtiessään joogaretriittiinsä. Kiellosta huolimatta Anna oli kuunnellut pariin otteeseen yliartikuloidun nauhoitteen: *Valitsemaanne numeroon ei juuri nyt saada yhteyttä.*

Olikohan Make jo irtautunut ruumiistaan tai jotain muuta yhtä mahtavaa? Jotain parempaa kuin loma perheen kanssa. Mitä jos Nupulle, Annalle tai äidille tapahtuisi jotain? Hukkuisivat mereen naiset kolmessa polvessa.

Kun Anna oli pieni, radiossa kehoitettiin lomamatkalla jossain päin Suomea olevia ottamaan välittömästi yhteyttä kotiin. Se kuulosti jännittävältä, jopa romanttiselta, ja sai vatsanpohjan kihelmöimään. Pienen Annan maailmassa kukaan ei hukkunut oikeasti. Kukaan ei lähtenyt lopullisesti.

Olikohan tulvivassa Oravaisissa kukaan hukkunut? Uutiset olivat jo siltä aamulta loppu ja televisiossa pyöri nuortenohjelma ilman katsojaa. Pian piti keksiä Nupulle lounasta. Makaronilaatikko ainakin syntyi ulkomuistista, sillä sen Anna oli opetellut heti, kun tikku näytti kahta sinistä viivaa. Lastenruoka jauhelihalle ja niukalla munamaidolla oli aina varma valinta. Annan äiti oli tosin aina oikaissut reseptissä ja vain sekoittanut makaronin jauhe-lihaan. Ketsupin määrä pysyi suvussa vakiona.

– Nyt Nuppu ottaa pienet nokoset vaunuissa ja äiti laittaa sulle ruokaa, jookos.

Anna antoi Nupulle tutin ja pakkasi vielä vauvanpyöreän tytön peittoineen vaunukoppaan. Äiti tuli saunalta kahden höyryävän ämpärin kanssa. Ruoka kypsyi jo uunissa ja Nuppu nukkui omenapuun katveessa. Nasu oli vaihtanut pihalla paikkaa vaunujen viereen.

Aamiaisastiat tiskattuaan äiti vilkaisu ikkunasta lapsenlapsensa unta, vaikka tiesi, että karvainen nanny hoiti kuuliaisena velvollisuutensa.

– Katos kirjosioppoa! Se on ku entinen poika, perheitä siellä ja täällä, äiti sanoi punattuja huuliaan maiskutellen. Sillä oli aina huulipunaa, silloinkin kun se oli yksin kotona, mökillä ja sienimetsässä.

– Sähän noi linnut tunnet, Anna sanoi ja keskittyi pöydän kattamiseen. Hän ei jaksanut juuri siinä hetkessä puolustaa valintojaan. Tämä perhe oli hänelle annettu. He olivat oikea perhe: Anna, Make ja Nuppu. Joka toinen viikonloppu myös Jami kuului kuvioon. Jos Annalla oli haastetta äitipuoleudessa, niin oli sitä bonusmummillakin roolissaan. Koiria ja kissoja äiti kyllä helli, riippumatta kenen ne olivat, mutta ihmislapset olivat selvästi vaikeampi pala.

Äiti tosiaan tunsi linnut, mutta jaksoi silti aina kaivaa lintukirjan kamarin hyllystä ja kerrata.

– Kuunteles nyt: *Kirjosieppokoiras on moniavioinen, ja ensimmäisen naaraan aloitettua haudontansa se alkaa etsiä uutta puolisoa. Jälkimmäisen pesinnän alettua koiras siirtyy takaisin ensimmäisen naaraan luo ja hoitaa poikasia tämän kanssa. Kakkosnaaras jää yksinhuoltajana hoitamaan poikasiaan.*

Äiti jatkoi bongailuaan tuvan ikkunasta. Omenapuun oksat heiluivat.

– Kuuntele tota naksutusta. Nasulleko lintu rähjää? Se on kyllä koominen pieni rehentelijä, äiti hykersi ja vei kirjan takaisin hyllyyn.

Anna sammutti tuvan nurkassa yhä pauhaavan television. Lisää uutislähetyksiä ei tulisi ennen iltapäivää. Nuortenohjelmassa vieraileva untuvikkojen poikabändi lauloi renkuttavaa kertosaettä: ”Onko hallan vaaraa?” Omituinen kesäkappale. Eikö tulvissa ollut tarpeeksi pelättävää?

Anna päätti kokeilla vielä ruoan jälkeen vastaisiko Make.

Kauneimmat muistoni

*Ruusun sulle antaisin,
mut mistä mä sen saan,
kun nykyajan kukat ne on paperia vaan.*

Paras ystävä Minna oli kirjoittanut alaluokkalaisen hapa-roivalla kaunokirjoituksella värssyn Annan muistojen kirjaan. Sivulle liimatussa kiiltokuvassa oli kukkakori täynnä keltaisia ruusuja. Terälehtien kiille varisi, kun sivua käänsi.